

DE TOEKOMSTIGE LEERKRACHTEN EN DUURZAME VOEDING

Hogeschool Francisco Ferrer

De Hogeschool Francisco Ferrer heeft in het kader van de projectoproep rond “Duurzame voeding” van Leefmilieu Brussel een project gelanceerd in de « pedagogische » sectie : « Toekomstige leerkrachten & duurzame voeding : van opleiding tot praktijk ».

Met dit project wilde de Hogeschool Francisco Ferrer enerzijds bereiken dat de studenten zich vragen zouden stellen over hun voedingsgewoonten en zich verantwoordelijk zouden gedragen. Anderzijds was het de bedoeling om aan de toekomstige leerkrachten de basiskennis en nodige hulpmiddelen aan te reiken om het thema “duurzame voeding” beter te kunnen aanpakken in hun toekomstige carrière.

CONTEXT

De Hogeschool Francisco Ferrer, georganiseerd door Brussel-Stad, telt ongeveer 3000 studenten. Ze biedt een aantal opleidingen aan in diverse richtingen : de sociale, paramedische, economische, artistieke, ... en ook pedagogische richting.

Vier professoren van de pedagogische sectie en alle leerlingen (ongeveer 100) uit deze richting van de Hogeschool Francisco Ferrer hebben tussen november 2012 en mei 2013 deelgenomen aan het project : « Toekomstige leerkrachten & duurzame voeding : van opleiding tot praktijk ».

EEN METHODISCHE AANZET

Het hele project werd gecoördineerd door een docent van de pedagogische sectie en een externe begeleidster die gespecialiseerd is in vragen m.b.t. duurzame voeding.

Het animatieprogramma werd uitgewerkt en gecoördineerd door Alimentation21, dat een oproep deed aan meerdere verenigingen en consultants om de activiteiten en de aanpak te diversifiëren om zo een brede visie op het thema « duurzame voeding » aan te bieden door diverse aspecten aan te snijden : lokale producten, seizoenproducten, veeteelt en proteïnes, biologische landbouw, eerlijke handel, onveilig voedsel, stadslandbouw, korte ketens, ...

Om alle studenten (ongeveer 100 leerlingen) aan dit project te laten meewerken, werd beslist om elke activiteit op te splitsen om een betere interactiviteit in een kleinere groep te krijgen.

REALISATIES

Hier volgen enkele animatieactiviteiten die dankzij de steun van Leefmilieu Brussel in het kader van dit project werden uitgevoerd :

Workshop lezen van etiketten : Het doel was om de etiketten te ontcijferen, de labels, lijsten met ingrediënten, gezondheidsclaims, marketing, enz. te begrijpen.

Duurzame picknicks. Van bij de start van het project organiseerden de docenten een maandelijks picknick voor alle studenten van de pedagogische sectie volgens het principe van de « Spaanse herberg » (iedereen brengt iets mee en alles wordt gedeeld). De studenten werd gevraagd om zoveel mogelijk een duurzaam product of duurzame bereiding mee te brengen (lokale producten, gezonde voeding, huisbereide maaltijden, enz.)

Voorstelling van de speelkoffer Voeding (Réseau Idée). Het was de bedoeling dat de toekomstige leerkrachten via deze activiteit een geheel van pedagogische spelen, tools en pedagogische dossiers over het thema “duurzame voeding” leerden kennen.

Toneelstukken met “la Montagne Magique”. In het kader van hun lessen volgen studenten van het tweede jaar (richting lager onderwijs) een opleiding met “le Théâtre de la Montagne Magique” om hun mondelinge expressie te ontwikkelen. Op het einde van deze opleiding moeten de studenten een toneelstuk van ongeveer een kwartier opvoeren. Tijdens dit academisch jaar werd hen het thema « duurzame voeding » opgelegd.

EVALUATIE

Terwijl jongeren over het algemeen de reputatie hebben er slechte voedingsgewoontes op na te houden en weinig met de gezondheid bezig te zijn, blijken de resultaten van het project zeer positief en bemoedigend.

Op een totaal van ongeveer 100 leerlingen vond bijna twee derde van de studenten het animatieprogramma « zeer interessant » en hetzelfde aantal studenten zegt meer op hun voeding te letten sinds ze aan het programma deelnamen. We kunnen ervan uitgaan dat de perfecte overeenkomst tussen de twee resultaten toch voor een groot deel als een oorzaak-gevolgrelatie kan worden geïnterpreteerd.

De studenten benadrukten wel een gebrek aan interactiviteit voor bepaalde animatieactiviteiten. Door het grote aantal studenten dat aan dit project deelnam, kreeg niet altijd iedereen de kans om te reageren zoals gewenst. Om dit probleem op te lossen, gingen de animatieactiviteiten later dikwijls in subgroepen van een twintigtal leerlingen door.

Onder de voorgestelde activiteiten had de animatieactiviteit « voorstelling van de speelkoffer Voeding » het meeste succes. Deze activiteit was zeer ludiek en perfect aangepast aan de behoeften van toekomstige leerkrachten.

TIPS OM HETZELFDE TE DOEN

Indien een gelijkaardig project zou worden ondernomen, stellen de studenten en coördinatoren van het project de volgende verbeteringen voor :

- het interactieve en praktische karakter verdiepen (bv. door de uitvoering van studentenwerk en bezoeken ter plaatse),
- zoveel mogelijk de voorkeur geven aan interactief werk in kleine groepjes,
- er een jaarproject van maken i.p.v. eenmalige evenementen,
- het programma ontwikkelen (meer sessies en activiteiten),
- meer rekening houden met de stages van de studenten,
- de communicatie verbeteren.

Ten slotte heeft de externe begeleidster voorgesteld om een studentencomité op te richten dat de organisatie van de picknicks voor zijn rekening neemt, zodat de studenten de activiteit meer in eigen handen kunnen nemen. Dit « duurzame voeding »-comité zou ook de uitvoering van bepaalde ideeën, die in de evaluatievragenlijsten voor de school werden voorgesteld, op zich kunnen nemen (installatie van drinkfonteinen, enz.)

HET VERVOLG

De duidelijke interesse van een meerderheid van de studenten en de daadwerkelijke resultaten zouden de school kunnen aanmoedigen om de ervaring te herhalen, bijvoorbeeld om de drie jaar, bij elke nieuwe cyclus.

Daarnaast beoogt een van de doelstellingen van het project de duurzame picknicks voort te zetten, ook zonder de financiering door Leefmilieu Brussel. De evaluaties tonen aan dat een meerderheid van de studenten wenst dat de picknicks blijven bestaan, op voorwaarde dat de volgende aandachtspunten in aanmerking worden genomen :

- de communicatie (meer herinneringen, meer op voorhand, meer duidelijkheid over het thema, enz.)
- de organisatie van de bevoorrading (meer personen die iets meebrengen, kwaliteit, kwantiteit, enz.)
- de organisatie van de dienstverlening en de verdeling (opdat iedereen iets zou hebben).

ANEKDOTE

Twee studenten uit het tweede jaar van de sectie lager onderwijs hebben een studie uitgevoerd die de gezinsmaaltijden in de media vergelijkt. Ze hebben 6 Amerikaanse familieseries geanalyseerd : 3 series uit de jaren 80 en 3 actuele series.

Het verschil tussen de twee periodes bleek flagrant :

In de jaren 80 :

- de gezinsleden zitten aan een tafel
- iedereen eet hetzelfde

- het is een moment om ervaringen te delen.

Nu :

- sommigen zitten, anderen staan recht, nog anderen komen en gaan
- iedereen eet wat hij wil (maaltijd uit microgolf, sandwiches, enz.)
- onderbroken, minder levendig gesprek (gsm, enz.).

PROJECTBEHEERDER

- **Hogeschool Francisco Ferrer**
- **Projectverantwoordelijke** : Madame Deroisy (leerkracht psychopedagogiek)
- **Contact** : aline.deroisy@belgacom.net – 0477/98.66.10

